

НА СТОРОЖІ УКРАЇНИ: ВІД РУСІ ДО СЬОГОДЕННЯ

НАД ПРОЕКТОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Тетяна Бойко
Зоя Заблюцька
Владислав Пилипенко
Костянтин Положай
Іван Стичківський
Володимир Тилишак
Вікторія Уремонко
Наталія Позняк-Хоменко

Фото:

Етнографічна збірка Древо:
Володимир Попов, Едуард Крутько,
Відділ комунікацій 412-ї окремої бригади безпілотних
систем "NEMESIS",
YagaSya, відділ комунікацій 3-го Армійського Корпусу,
Ірина Рибаківа, начальник відділення комунікацій
93-ї бригади "Холодний Яр"

УЧАСТЬ У ПРОЄКТІ БРАЛИ:

Клуби військово-історичної
реконструкції:
"Линдзарський орден Паладинів",
товариство військово-історичної
реконструкції "Печерська сотня",
Військово-історичний клуб
"Лев і Архангел" (м. Вінниця),
КЗ "Музей Вінниця",
Клуб "Ротсі" (Львів),
приватний військовий музей
"Штурм"

Реконструктори:

Артем Бондар,
Олексій та Ірина
Вишнівські,
Роман Гулін,
Данило Гнездиук,
Остап Головецький,
Тарас Тилишак,
Самійло Тилишак,
Віталій Федорінін,
Олександр Федорінін,
Владислав Федорінін,
Руслана Бойко,
Сергій Гула,
Олександр Федоринен,
Тарас Гезик,
Ліана Голішкіна,
Дмитро Галишкін,
Андрій Горішівський,
Андрій Жукович,
Юсян Мойсюк,
Володимир Правосудов,
Іван Стата,
Іліона Тилишак,
Ігор Слав Ярич

Військовослужбовці:

Геннадій Дубров (Бізон),
босц. Окремої добровільної
чоти "Карпатська Січ" у 2014 р.,
10 квітня 2022 року загинув
у боях за Харківщину,

"Сонік", пілот аеророзвідки
412-ї бригади безпілотних
систем Nemesis СБС ЗСУ,

"Піж", босц. 3-ї окремої
штурмової бригади ЗСУ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

Дизайн: ФОП І.В. Коваленко
Друк: ФОП В.М. Бортник

ВІЙСЬКО ЗАПОРОЗЬКЕ

ПІШИЙ РЕЕСТРОВИЙ КОЗАК СЕРЕДИНА XVII СТОЛІТТЯ

Засновано як постійно наймане військо на службі польського короля, реестрове козацтво за Богдана Хмельницького та його наступників стало основною збройною силою Війська Запорозького.

У військовій практиці козаки поєднували тогочасні військові тенденції армій Центрально-Східної Європи: у пішому строю вправно діяли як в обороні, так і в наступі, мали на озброєнні власний артилерійський корпус, досконало спеціалізувалися на інженерно-облоговій справі.

Досягаючи чисельності в 60 000 бійців, реестрове козацтво не тільки стало потужною військовою силою, а й сформувало потужну еліту козацької держави — Гетьманщини.

ВІЙСЬКО XV-XVI ст.

ВАЖКООЗБРОЄНИЙ РИЦАР XV-XVI СТОЛІТТЯ

В XIV столітті землі сучасної України увійшли до складу Великого князівства Литовського, котро сучню заявили про себе як про могутню силу в регіоні. На полі бою Велике князівство Литовське об'єднувало як важку рицарську кінноту, яка складала основу бойової сили, так і артилерію — новинку військової справи, котра з'явилася на теренах України кою в XIV столітті. Однак справжня сила війська Великого князівства Литовського полягала в умінні одночасно застосовувати всі ці роди військ, що було продемонстровано князем Костянтином Острозьким у битві під Оршею (1514 року).

ВІЙСЬКО КОРОЛІВСТВА РУСЬКОГО

ВАЖКООЗБРОЄНИЙ ВОЇН КОРОЛІВСТВА РУСЬКОГО

Після реформи короля Данила Романовича у другій половині XIII ст. військо Королівства Руського стало більш сучасним та ефективним. Кіннота королівства була споряджена за останніми словами тогочасної військової науки, запозичуючи найкраще і від західних рittersів, і від монгольської кінноти, а піхота відігравала більш значну роль, ніж її відповідники в Західній Європі. Піхотинці отримали на озброєння алебарди та арбалети, які успішно застосовувалися. Це дозволяло зрівнятися на полі бою за ефективністю з кіннотою.

КНЯЗІВСЬКА ДРУЖИНА РУСІ

ДРУЖИННИК КИЇВСЬКОГО КНЯЗЯ

У добу Русі — української середньовічної держави — основою військової могутності київського князя була його дружина. Маючи найкраще озброєння, дружина була своєрідною гвардією, котра вирішувала результат бою. Дружина складалася з професійних воїнів, котрі мали найкраще озброєння, часто запозичено в інших народів. Зокрема, дружинники мали на озброєнні і шаблю, і протятий меч, використовували бойові ножі-скрамасакси, взяті від вікінгів, а також сокири, списи та палиці.

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ

БОЄЦЬ ТРЕТЬОГО АРМІЙСЬКОГО КОРПУСУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Збройні Сили України, ставши з 1991 року на захист суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, продовжують це робити і сьогодні. З початком російської агресії у 2014 році українська захисниця своєю сміливістю, стійкістю та професіоналізмом ламають ворожі плани, відстоюють свободу та незалежність України.

Сьогодні ЗСУ можна сміливо назвати найбільш боєздатною збройною силою в світі. Це було не раз підтверджено як під час оборонних боїв, таких як битва за Київ 2022 року, так і під час блискавичних контрнаступальних операцій, як то звільнення Слов'янщини та правобережної Херсонщини восени 2022 року.

УКРАЇНСЬКІ СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ

ДЕСЯТНИК ЛЕГІОНУ УСС У ЛІТНЬОМУ ОДНОСТРОЇ

Легіон Українських Січових Стрільців — перша українська національна частина у складі регулярних армій під час Першої світової війни 1914-1918 років. У лавах УСС воювали пліч-о-пліч чоловіки та жінки. Українські легіонери пройшли багато запеклих боїв східного фронту, чимало з усясів та усясенок були відзначені австро-угорськими бойовими нагородами за хоробрість.

Милитарна традиція Легіону УСС (однострій, відзнаки, пісні тощо) стала основою для новітнього образу сучасних Сил оборони.

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

НА СТОРОЖІ
УКРАЇНИ
ВІД РУСИ
ДО СЬГОДЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ

ВОЯК УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Опинившись між двох воюючих сторін під час Другої Світової війни та зазнавши невдачі у спробах політичного відновлення власної державності, ОУН восени 1942 року починає створювати підпільні збройні загони з метою побудови соборної та незалежної української держави. Ці загони незабаром стали основою формування УПА.

Діючи партизанськими методами, бійці УПА зарекомендували себе вправними та кмітливими воїнами, які проводили успішні операції проти нацистських, а згодом — радянських каральних органів. Неодноразово вони здобували перемогу над супротивником, у якого була кількісна та ясна перевага.

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

НА СТОРОЖІ
УКРАЇНИ:
ВІД РУСІ
ДО СЬОГОДЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ГАЛИЦЬКА АРМІЯ

СТРІЛЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ

Українська Галицька Армія — регулярні збройні сили Західно-Української Народної Республіки, створені у листопаді 1918 року. Основою для формування УГА стали воїни армії колишньої Австро-Угорщини.

УГА зберегла свою організаційну структуру навіть після того, як опинилась на вигнанні у таборах інтернованих в Польщі та Чехословаччині.

Чортківська офензива УГА 1919 року стала одним із найкращих прикладів українського військового мистецтва початку XX століття. Кашкоти-казенники й петлиці-зубчатки на котірі відтворені в сучасному українському військовому однострої.

СИЛИ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ

ПІЛОТ АЕРОРОЗВІДКИ 412 БРИГАДИ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ NEMESIS СБС ЗСУ

Війна за Незалежність України поставила перед світом нові виклики у сфері ведення бойових дій, і відповіддю на один із найбільших стало створення Сил безпілотних систем. Сили безпілотних систем – це перший у світі окремий рід військ, який системно використовує безпілотні літальні апарати, наземні роботизовані комплекси, а також морські надводні й підводні дрони для виконання широкого спектру завдань.

Сили безпілотних систем поєднують передові технології з сучасними асиметричними підходами до ведення бойових дій.

НА СТОРОЖІ
УКРАЇНИ:
ВІД РУСИ
ДО СЬОГОДЕННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПАМ'ЯТІ

ДІЄВА АРМІЯ УНР

СЕСТРА-ЖАЛІБНИЦЯ ДІЄВОЇ АРМІЇ УНР

В часи Української революції 1917-1921 років побутові умови населення в Україні суттєво ускладнилися. Досить часто ворогами українського війська були не лише збройні окупанти, а й хвороби та епідемії.

Велику частину медичних сил Армії УНР становили жінки, яких часто також доводилось брати участь у бойових діях. На випадкову єдину військову нагороду періоду Української революції - Запідний хрест УНР "За Зимовий похід і бій" - мапа також жіночу відзнаку.

ДІЄВА АРМІЯ УНР

ХОРУНЖИЙ АРТИЛЕРІЇ ДІЄВОЇ АРМІЇ УНР

Дієва Армія УНР — прообраз нинішніх Збройних Сил України. Початок Української революції у 1917 році позначився масовим формуванням українських військових частин з кадрів колишньої російської імператорської армії.

Вояки Дієвої Армії УНР протягом 1917-1921 років протистояли багатьом ворогам, діючи досить часто у повному оточенні. Вони здійснили організований рейд тилу ворога та спромоглися на масштабний похід углиб окупованої більшовиками території України.

Численні сучасні частини Сил безпеки та оборони України мають почесні найменування в пам'ять про діячих та події, пов'язані з Армією УНР. Тризуб на рукаві та червоний копір артилерії підрозділи як знаки розрізнення у сучасних Збройних Силах України.

“Ми боремось
не тому,
що ненавидимо
тих, хто
знаходиться
перед нами,
а тому, що любимо
тих, хто у нас
за спиною”

Роман Шухевич,

Генерал, командир

Української Повстанської Армії

“Українські мечі
перекуються на
рала тільки тоді,
коли гасло
Незалежна
Держава
Українська
перетвориться
в дійсність”

Симон Петлюра,

Головний Отаман армії
Української Народної Республіки

“На війну
вийшовши,
не лінуйтеся...
Зброю не знімайте
скоро зі себе”

Володимир Мономах,
Великий князь Київський

“Нехай вічна
буде слава,
же през шаблі
маєм права!”

Іван Мазепа,
Гетьман Війська Запорозького

“Ми усвідомлюємо,
що зараз
вирішується доля
Української
держави та Нації”

Олег Куцин,

у 2014 році командир окремої добровольчої
чоти “Карпатська Січ”, у 2022 р. очолив
стрілецький батальйон “Карпатська Січ” ЗСУ

“У великій світовій
драмі наших днів
ми маємо
до вибору:
або бути творцями,
або жертвами
історії”

Євген Коновалець,

Полковник, командир корпусу
Січових стрільців Дієвої армії УНР, перший
голова Організації Українських Націоналістів

“Ніхто з нас не народився для війни. Але ми прийняли цей виклик. Краще йти до перемоги разом, ніж поодинці”

Кирило Буданов,

Генерал-лейтенант,
начальник Головного управління розвідки
Міністерства оборони України

ДОБРОВОЛЬЧІ БАТАЛЬЙОНИ 2014-2015 рр.

БОЄЦЬ ОКРЕМОЇ ДОБРОВОЛЬНОЇ ЧОТИ “КАРПАТСЬКА СІЧ”

Добровольчі батальйони, сформовані навесні-влітку 2014 року з членів українських громадських організацій, учасників Євромайдану та союзних Україні національних рухів (наприклад, чеченського чи грузинського), по тійки відновили українську збройну потугу, а й стали суттєвими чинниками збереження незалежності української держави. У перші роки війни за Незалежність України, попри слабке матеріальне і технічне забезпечення, разом із підрозділами МВС, ДПСУ та ЗСУ вони брали участь у звільненні окупованих населених пунктів Донецчини та Луганщини, оборонних боях з підрозділами Російської Федерації (Іловайськ, Дебальцеве, Широкине). Як в Україні, так і поза її межами стали відомі назви батальйонів “Донбас”, “Азов”, “Дніпро”, “Айдар”, “Київська Русь”, “Карпатська Січ”.

